

Abstrakt

Zásada veřejnosti je základním atributem práva na spravedlivý proces. Veřejná povaha jednání chrání strany sporu před tajnou správou justice bez možnosti kontroly veřejností. Projednávání věci v hlavním líčení, před očima veřejnosti, plní rovněž funkci výchovnou a preventivní. K vyloučení veřejnosti tak může dojít jen ze zákonem stanovených důvodů.

S veřejnou kontrolou justice je spjata právo veřejnosti informace přijímat a sdělovacím prostředkům je poskytnuto právo informace šířit. Soudy nefungují ve vakuu a trestní případy mohou být předmětem veřejných diskuzí. Nic z toho se však neděje bez jakékoli regulace, i svoboda projevu má své mantinely. Neboť osobnostní práva a presumpce nevinny stojí na stejné úrovni jako tato svoboda.

Sdělovací prostředky hrají v trestní řízení dvě důležité role. Tou první je šíření informací, ve veřejném zájmu, o probíhajícím trestním řízení. Tento úkol má hned několik důsledků – např. rozvoj generální prevence, kdy se stát snaží působit na společnost jako celek, a pomoc při hledání pohřešovaných osob. Druhá role je propojena s kontrolou. Média umožňují veřejnosti, prostřednictvím informací, kontrolovat trestní řízení. Bez dostatečné informovanosti bychom těžko mohli dohlížet na nezávislost a nestrannost soudců.

Cílem této práce tudíž je podrobně se zaměřit na právní úpravu jedné ze základních zásad trestního řízení, všech relevantních práv a svobod, týkajících se tématu této diplomové práce, zhodnotit jejich vyváženost a respektování, a to vše s ohledem na roli médií.

Práce je proto rozdělena na dvě části, kdy ta první obsahuje analýzu zásady veřejnosti a druhá se následně zabývá poskytováním informací o trestním řízení a na to navazující svobodou projevu, právem na ochranu osobnosti a dodržováním presumpce nevinny.